

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/157/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115230023
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dominika Horváthová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2026:2115230023.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Dominika Horváthová a sudkýň: JUDr. Eva Behranová a JUDr. Ľubica Spálová, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XXX, v konaní zastúpená procesným opatrovníkom: C. A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XXX, žalobkyňa zastúpená advokátom: JUDr. Peter Harakály, Mlynská 28, Košice, proti žalovanému: Slovenská kancelária poisťovateľov, Bajkalská 19B, Bratislava, IČO: 36 062 235, o náhradu straty na zárobku, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 11. júna 2025, č.k. 19C/13/2024-337, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie pôvodne v konaní rozhodol rozsudkom č.k. 19C/566/2015-114 zo dňa 17.12.2019 tak, že žalobu zamietol, žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania. Žalobkyňa podala voči tomuto rozsudku odvolanie, odvolací súd rozsudkom č.k. 11Co/278/2018-159 zo dňa 17.12.2019 napadnutý rozsudok potvrdil. Žalobkyňa podala dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, Najvyšší súd SR uznesením č.k. 9Cdo/128/2020-185 zo dňa 29.3.2022 dovolanie odmietol. Žalobkyňa podala ústavnú sťažnosť proti rozhodnutiu Krajského súdu v Trnave a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na základe ktorej Ústavný súd Slovenskej republiky Nálezom č.k. III.ÚS 446/2022-35 zo dňa 13.10.2022 konštatoval, že bolo porušené právo sťažovateľky - žalobkyne na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 9Cdo/128/2020-185 zo dňa 29.3.2022 zrušil a vec vrátil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č.k. 9Cdo/243/2022 zo dňa 6.9.2023 zrušil rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/278/2018-159 zo dňa 17.12.2019 a vec vrátil súdu na ďalšie konanie. Krajský súd v Trnave uznesením č.k. 24Co/104/2023-217 zo dňa 24.1.2024 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie č.k. 19C/566/2015-114 zo dňa 14.2.2018 zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2. Napadnutým rozsudkom prvoinstančný súd výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

3. Rozhodnutie súd odôvodnil právne na základe aplikácie ust. § 113, § 445, § 447 zák. č. 40/1964 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 84 ods. 3, § 88, § 89 ods. 1 a 2 zák. č. 461/2003 o sociálnom poistení, čl. 4 ods. 1, čl. 17, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a 2, § 470 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

4. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobkyňa sa žalobou domáhala vydania rozhodnutia, ktorým súd určí žalovanému povinnosť zaplatiť jej úrazovú rentu za obdobie od 13.5.2010 do 31.12.2015 v sume 27.177,67 eur a platiť jej trvale mesačne úrazovú rentu v sume 424,55 eur od 1.1.2016 vždy do 15. dňa mesiaca, spolu s úrokom s omeškania vo výške 5,05% ročne od 16. dňa toho ktorého mesiaca do zaplatenia. Žalobkyňa žalobu odôvodnila tým, že dňa 26.1.2009 na ceste č. IM/5046 v smere Trnava - Zvončín viedol D. E. motorové vozidlo Ford Transit, neprispôsobil rýchlosť jazdy stavu a povahe vozovky, v dôsledku čoho dostal šmyk, prešiel do protismeru, kde prednou časťou narazil do protiidúceho osobného motorového vozidla zn. BMW, ktoré viedla žalobkyňa. Žalobkyňa v dôsledku zrážky utrpela škodu na zdraví. Vodič motorového vozidla Ford Transit bol za tento skutok uznaný vinným rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp.zn. 4T/4/2010 zo dňa 29.1.2010. V zmysle § 420 ods. 1, § 427 ods. 1 a 2 OZ je daná zodpovednosť za škodu vodiča motorového vozidla Ford Transit, ku ktorému nebola ku dňu dopravnej nehody 26.1-2009 uzatvorená platná poisťovná zmluva pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou tohto motorového vozidla. V takomto prípade poskytuje poisťné plnenie Slovenská kancelária poisťovateľov z garančného fondu. Žalobkyňa sa v dôsledku úrazu, ktorý utrpela pri dopravnej nehode stala invalidnou, pričom miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v jej prípade bola Sociálnou poisťovňou stanovená vo výške 75%. Pred dopravou nehodou bola žalobkyňa samostatne zárobkovo činnou osobou so živnosťou na predmet podnikania kaderníctvo, vizážistické služby a kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi. V dôsledku poškodenia zdravia a trvalých následkov stratila možnosť dosahovať zárobok v pracovných činnostiach, ktoré predtým vykonávala. V rozsahu, v akom stratila možnosť v súčasnosti a do budúcnosti dosahovať zárobok, jej teda vznikla a bude vznikať škoda spočívajúca v strate na zárobku. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu straty na zárobku v prípadoch, kedy nie je exaktne známy príjem poškodeného zo zárobkovej činnosti, do budúcnosti súdna prax uprednostnila pri rozhodovaní o tomto nároku poškodeného posudzovanie budúcich zárobkových možností poškodeného v čo možno najreálnejšej rovine. Takýto prístup k výkladu ust. § 445 bol uprednostnený pred jeho doslovným výkladom odvolávajúcim sa výlučne na posudzovanie nároku podľa priemerného zárobku poškodeného, ktorý dosahoval pred poškodením zdravia. Žalobkyňa mala živnostenské oprávnenie len obdobie troch rokov, nemohla plne rozvinúť samostatnú zárobkovú činnosť, čo sa následne prejavilo aj vo výsledku daňových priznaní v období pred vznikom škody. Mala ukončené stredné odborné vzdelanie v odbore kaderník, ako aj stredné odborné vzdelanie s maturitou v odbore vlasová kozmetika, kozmetička a vizážistka. Prax v uvedených odboroch nadobudla jednak počas praktického vyučovania na strednej odbornej škole a následne v F. G. H. B.. Následne začala prevádzkovať samostatnú zárobkovú činnosť v predmetných odboroch a za tým účelom mala prenajatý nebytový priestor na adrese I. XX, J.. Zúčastňovala sa rôznych školení, čím dosahovala zvyšovanie svojej kvalifikácie a zlepšovanie zručností. Rozhodujúcim obdobím v danom prípade je kalendárny rok predchádzajúci kalendárnemu roku, v ktorom došlo k úrazu, teda rok 2008, v ktorom bola priemerná mesačná mzda v národnom hospodárstve v sume 21.782 Sk. Pre účely výpočtu denného vymeriavacieho základu treba uvažovať s priemerným ročným príjmom dosahovaným v národnom hospodárstve, teda s príjmom 261.384,00 Sk a tento vydeliť počtom dní rozhodujúceho obdobia, teda 366 dní. Denný vymeriavací základ pri analogickom použití ustanovení § 84 ods. 1 a § 138 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. je suma 714.164 Sk, čo je po prepočte 23.706 eur. Ďalšou rozhodujúcou veličinou pre stanovenie výšky úrazovej renty je percentuálny pokles pracovnej schopnosti, ktorý sa posudzuje v súvislosti s plnením pracovných úloh. S prihliadnutím na zdravotné postihnutie žalobkyne je zrejmé, že vzhľadom na jej zdravotný stav nemôže tieto činnosti ani čiastočne vykonávať. Teda miera poklesu schopnosti vykonávať jej doterajšiu činnosť kaderníka a vizážistu je v rozsahu 100%. Žalobkyňa mala ku dňu 13.5.2010 nárok na mesačnú úrazovú rentu v sume 376,25 eur. Uvedená renta sa následne zvyšuje v zmysle ustanovení § 89 ods. 8 až 10 Zákona č. 461/2003 Z.z.. Kapitalizovaná časť nároku na úrazovú rentu žalobkyne za obdobie od 13.5.2010 do 31.12.2015 predstavuje sumu 27.177,67 eur. Do budúca počnúc 1.1.2016 si žalobkyňa uplatňuje mesačnú úrazovú rentu vo výške 424,55 eur. V právnej veci žalobkyne proti žalovanej o náhradu škody z ublíženia na zdraví vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 37C/138/2013 bol vypracovaný znalecký posudok č. 38/2014 MUDr. Mária Straku, znalca z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria. Podľa záverov posudku žalobkyňa od 26.1.2009 do 9.4.2013, resp. do vypracovania znaleckého posudku trpí duševnou poruchou, a to stredne ťažkým až ťažkým organickým psychosyndrómom po kraniocerebrálnej traume. Nie je z hľadiska psychiatrického schopná vykonávať žiadne právne úkony od dátumu úrazu až ku dňu vypracovania posudku. Zdravotný stav žalobkyne v období od 26.1.2009 a následne do 9.4.2013 vylučuje, aby bola schopná vykonávať akékoľvek právne úkony v tomto období slobodne a vážne. Jej stav vylučuje porozumieť akémukoľvek právnenému úkonu a posúdeniu jeho následkov. Následne bol v tom istom konaní vypracovaný ďalší znalecký posudok č. 6/2015

Psychiatrickej nemocnice Philippa Pinela. Jeho závery potvrdili závery predchádzajúceho znaleckého posudku MUDr. Mária Straku v tom smere, že stav žalobkyne do 4.9.2011 vylučuje, aby bola spôsobilá vykonávať právne úkony. Tieto nebola spôsobilá vykonávať ani po októbri 2012 a ani v súčasnosti. Žalovaný namietol premlčanie na všetky nároky, ktoré boli splatné od 13.5.2010 do 17.12.2013, nakoľko tieto sa premlčujú v dvojročnej premlčacej lehote. Ak by sa súd nestotožnil s názorom žalovaného na premlčanie nároku, poukazuje na to, že žalobný návrh stojí absolútne na hlinených nohách a je sprevádzaný nezlučiteľnými analógiami a dokonca svojvoľne pozmeneným vzorcom na výpočet straty na zárobku, keď napriek skutočnosti, že zákon ukladá počítať pri výpočte s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť - v tomto prípade 75 %, zástupca žalobkyne tento výpočet zmenil a svojvoľne počítal so 100% mierou poklesu. Žalobkyňa bola v čase úrazu samostatne zárobkovo činnou osobou. Z uvedeného vyplýva záver, že žalobkyňa nemá nárok na náhradu straty na zárobku, ktorá sa vzťahuje len na zamestnancov a ďalšie tam uvedené osoby. Môže si uplatňovať jedine ušlý zisk. Takýto ušlý zisk si ale žalobkyňa neuplatnila, je zrejmé, že strata na zárobku má podľa žalovaného zohľadňovať skutočný priemerný zárobok poškodeného pred úrazu. Tomuto ustanoveniu priamo odporuje úvaha právneho zástupcu žalobkyne, ktorý napriek tomu, že žalobkyňa dosiahla v rozhodujúcom období ročný zárobok 31.660,- Sk po zdanení, úvahou a analógiou sa právny zástupca žalobkyne dostal k ročnému zárobku 261.384,- Sk, čo je viac ako 8-násobok reálneho príjmu žalobkyne. Pri uhrádzaní invalidného dôchodku vo výške viac ako 200 eur mesačne je zrejmé, že žalobkyňa nemá nárok na žiadny ďalší dôchodok, ktorý by mal vyrovnávať jej príjem pred úrazu, nakoľko invalidný dôchodok predstavuje cca 3-násobok toho, čo reálne ako zisk uviedla v daňovom priznaní.

5. Uznesením č.k. 19C/13/2024-281 zo dňa 14.1.2025 súd prvej inštancie pripustil zmenu žaloby. Súd vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu, výsluchom svedkyne K. I. a oboznámením sa s listinnými dôkazmi, najmä so živnostenským listom, pracovnoprávnymi listinami, zmluvou o podnájme nebytových priestorov, rozhodnutiami Sociálnej poisťovne, znaleckým posudkom a daňovými priznaniami žalobkyne za roky 2005 až 2008. Splnomocnený zástupca žalobkyne uviedol, že pri výpočte nároku na náhradu straty na zárobku je potrebné vychádzať z pravdepodobného zárobku, ktorý by žalobkyňa dosahovala v budúcnosti, pričom za rozhodujúci základ považuje mzdu dosahovanú v hospodárstve SR v rozhodnom období, teda v roku 2008. Podľa jeho názoru nie je možné vychádzať iba z daňového priznania žalobkyne za rok 2008, keďže žalobkyňa mala v tomto období investovať do podnikania. Poukázal aj na to, že po zrušení rozhodnutia odvolacím súdom bolo potrebné skúmať predpokladaný zárobok žalobkyne, ak by nebol narušený normálny beh jej života dopravnou nehodou, ktorá ju vylúčila z pracovného života. Za účelom zistenia pravdepodobného zárobku navrhol vypočítať svedkyňu K. I., ktorá pôsobila v obdobnej profesii. Procesný opatrovník žalobkyne C. A. B. uviedol, že žalobkyňa je jeho sestrou, vyučila sa ako kadernička a absolvovala nadstavbové štúdium v odbore kozmetička-vizážistka. Pracovala v J. ako živnostníčka, pričom podľa jeho vyjadrenia v rokoch 2005 alebo 2006 kedy začala podnikáť boli jej prevádzkové náklady vyššie ako jej príjmy. Uviedol, že žalobkyňa si nakúpila zariadenie, keď plánovala si otvoriť svoj salón v dome svojho snúbenca v L., avšak k tomu už nedošlo a v roku 2008 pracovala ešte v prenajatých priestoroch v J.. K jej zdravotnému stavu uviedol, že žalobkyňa nie je schopná vykonávať túto prácu, keďže je odkázaná na inú osobu, ktorá sa o ňu musí starať. Podrobnejšie opísal, že čo sa týka mobility je to obmedzené, v domácom prostredí sa pohybuje pomocou paličky, využíva invalidný vozík, pričom jej fyzická výdrž nie je stavaná na dlhé činnosti, čo sa týka hygieny tohto je schopná iba za pomoci asistencie, na toailete museli byť prirobené madlá, nedokáže si uvariť ani jednoduché jedlo, ľavá ruka je statická, ochrnutá, a je schopná len zjesť to čo jej pripraví otec. K psychickému stavu uviedol, že čo sa týka mentálneho zdravia, je veľmi náladová, je to veľmi zlé, býva nervózna, býva až agresívna, krátkodobá pamäť vôbec neslúži, lebo si ho nepamätá, pamätá si kto čo bol, ale že mala nehodu, to si nepamätá vôbec. K podnikateľskej činnosti uviedol, že jej klientela sa rozširovala, pracovala na sebe, absolvovala kurzy, robila si certifikáty, mala veľmi dobrú známu tam kde pracovala, a tiež uviedol, že má vedomosti od svojej partnerky, že v súčasnosti i za malý jednoduchý úkon a to pristrihnutie vlasov je cena 40,- eur. Zároveň uviedol, že žalobkyňa podnikala v roku 2008 už štvrtý rok. Svedkyňa K. I. uviedla, že žalobkyňu pozná, boli kolegyne pred 17 rokmi, v kaderníctve. Boli ako živnostníčky, obidve vykonávali prácu kaderničky. V súčasnosti pracuje ako kadernička, ako živnostníčka, pracuje každý deň pol dňa, prácu má, po odpočítaní poplatkov jej zostáva 700, 800 eur, odvíja sa to od toho aký je mesiac, keď je lepší mesiac je to 800 eur. Ona pracovala už predtým, ako začala robiť so žalobkyňou. Uviedla, že spolu pracovali približne rok a pol až dva roky, každá mala vlastnú živnosť a platila svoju časť nájmu. K počtu zákazníkov uviedla, že k žalobkyňi chodilo približne toľko ľudí, koľko k nej. Nevie uviesť aký mala zisk v roku 2008. Zároveň uviedla, že keď mala žalobkyňa nehodu, ona bola už vtedy na materskej dovolenke, pričom žalobkyňa v prevádzke ďalej pracovala. Svedkyňa uviedla aj výšku svojich súčasných

nákladov na výkon živnosti, najmä nájomné, zdravotné poistenie, tovar a materiál. Zástupca žalovaného namietal, že nárok žalobkyne predstavuje ušlý zisk, ktorý je objektívne zistiteľný z daňového priznania za rok 2008 ako posledný ucelený rok pred vznikom škody. Podľa jeho názoru nemožno vychádzať zo špekulatívneho predpokladu, že by žalobkyňa v budúcnosti dosahovala priemernú mzdu v hospodárstve SR, keďže pri podnikaní je potrebné zohľadniť aj náklady, dane a odvody. Zdôraznil, že aj keby sa prijala pre žalovaného neprijateľná úvaha, že by žalobkyňa dosahovala v roku 2008 práve zárobok 261.384,- Sk ročne, tak tento ešte stále neuvažuje s nákladmi, daňami a odvodmi, ktoré by musela žalobkyňa odviesť, t. j. jej reálny príjem by bol diametrálne nižší. Poukázal na to, že daňové priznanie môže byť východiskom pre zisťovanie príjmov fyzickej osoby podnikateľa, pričom iné príjmy alebo výdavky by museli byť preukázané. Žalovaný ďalej poukázal na výsledky dokazovania, podľa ktorých žalobkyňa nezačala reálne podnikáť až v roku 2008, ale daňové priznania boli podané už za roky 2005, 2006 a 2007. Z toho vyvodzoval, že daňové priznanie za rok 2008 nebolo prvým, ale už štvrtým daňovým priznaním žalobkyne. Z vykonaného dokazovania podľa jeho názoru vyplynulo, že kaderníctvo bolo plne zariadené v čase, keď žalobkyňa nastúpila. To znamená, že nebolo treba žiadne extra počiatkové náklady ako bolo tvrdené. Poukázal tiež na to, že za rok 2007 mala žalobkyňa porovnateľný základ dane ako v roku 2008 a v roku 2007 mala dokonca vyššie výdavky ako v roku 2008. Podľa žalovaného teda neboli preukázané zvýšené počiatkové náklady, ktoré by odôvodňovali nezohľadnenie daňového priznania za rok 2008. Zo živnostenského listu súd zistil, že žalobkyňi vzniklo živnostenské oprávnenie dňa 22.11.2005 na výkon činností kaderníctvo, vizážistické služby a maloobchod v rozsahu voľných živností. Z rozhodnutí Sociálnej poisťovne súd zistil, že žalobkyňi bol od 13.5.2010 priznaný invalidný dôchodok vo výške 200,60 eur mesačne a od 1.1.2011 zvýšený na 204,30 eur mesačne. Zo znaleckého posudku číslo 06/2015 súd zistil, že zdravotný stav žalobkyne bol ovplyvnený duševnou poruchou, pre ktorú nebola spôsobilá vykonávať právne úkony, pričom od 9.4.2013 sa jej psychický stav zlepšil do tej miery, že je schopná chápať podstatu súdneho konania, ale nie je schopná chápať detaily konania a jeho priebehu, ani možných následkov bez trvalej asistencie opatrovníka. Zo znaleckého záveru zároveň vyplýva, že A. B. nie je toho času spôsobilá pred súdom konať samostatne ako účastníčka konania ani priebežne správne vnímať a chápať, zapamätať a znovu si vybaviť jeho zmysel bez asistencie opatrovníka.“ Z daňových priznaní žalobkyne za roky 2005 až 2008 súd zistil, že v roku 2005 mala príjem zo živnosti 1.950,- Sk a výdavky 25.728,- Sk, v roku 2006 príjem zo živnosti 148.325,- Sk a výdavky 57.113,- Sk, v roku 2007 príjem zo živnosti 196.930,- Sk a výdavky 163.842,- Sk a v roku 2008 príjem zo živnosti 173.805,- Sk a výdavky 134.719,- Sk, pričom základ dane za rok 2008 predstavoval 39.086,- Sk.

6. Súd prvej inštancie skonštatoval, že v danej veci sa žalobkyňa domáhala náhrady straty na zárobku pri invalidite. V konaní nebolo sporné, že žalobkyňa utrpela zranenia z ktorých si odvodzuje svoj nárok pri dopravnej nehode dňa 26.1.2009 kedy došlo k stretu s motorovým vozidlom, ktoré viedol vodič D. E.. Sporná nebola ani pasívna legitímácia žalovaného, keď na vozidlo Ford Transit, nebolo ku dňu dopravnej nehody uzatvorená platná poisťná zmluva pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. V takomto prípade poskytuje poisťné plnenie zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla Slovenská kancelária poisťovateľov z garančného fondu v zmysle § 24 ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2001 Z.z.. Žalovaný v konaní namietal absenciu platného plnomocenstva na zastupovanie žalobkyne, premlčanie nároku a tiež samotnú existenciu nároku na stratu na zárobku. Súd sa najskôr zaoberal procesným nedostatkom plnomocenstva, pričom v konaní nebolo sporné, že žalobkyňa ku dňu vypracovania znaleckého posudku nebola spôsobilá samostatne konať pred súdom. Preto jej bol ustanovený procesný opatrovník, ktorý následne do zápisnice udelil JUDr. Petrovi Harakálymu plnomocenstvo na zastupovanie žalobkyne. Súd tým považoval nedostatok platne udeleného plnomocenstva za odstránený a zároveň konštatoval, že Týmto úkonom boli schválené aj úkony urobené JUDr. Petrom Harakálym ako zástupcom žalobkyne ku ktorým došlo pred udelením plnomocenstva. Súd sa následne zaoberal námietkou premlčania a dospel k záveru, že táto nie je dôvodná. Pri náhrade škody na zdraví sa uplatňuje iba subjektívna premlčacia doba a podľa § 113 OZ, ak ide o práva osôb, ktoré musia mať zákonného zástupcu, platí, že premlčanie nezačne, dokiaľ im nie je ustanovený zástupca. Toto ustanovenie upravuje predpoklady pre odklad začatia plynutia premlčacej doby resp. pre odklad jej skončenia. Zo znaleckého posudku vyplynulo, že zdravotný stav žalobkyne v období od 26.1.2009 do 9.4.2011 a následne do presne neurčiteľného obdobia r. 2012 bol ovplyvnený duševnou poruchou, pre ktorú nebola spôsobilá vykonávať právne úkony, jej zdravotný stav vylučuje, že by do októbra 2012 ev. krátkemu, presne neurčiteľnému obdobiu predtým, právnenému úkonu ňou vykonanému rozumela, bol by pre ňu zrozumiteľný, pričom ani po tomto období nebola schopná samostatne konať pred súdom bez asistencie opatrovníka. Hoci Žalobkyňa doposiaľ nebola formálne pozbavená či obmedzená v spôsobilosti, vzhľadom na jej zdravotný stav jej bol ustanovený procesný

opatrovník. Keďže žaloba bola podaná už 17.12.2015 a premlčacia doba mohla začať plynúť najskôr po ustanovení opatrovníka, súd uzavrel, že námietka premlčania nie je dôvodná.

7. Vo veci samej súd prvej inštancie vychádzal z toho, že náhrada straty na zárobku predpokladá skutočný vznik majetkovej ujmy, teda rozdiel medzi príjmami pred poškodením zdravia a príjmami, ktoré poškodený dosahuje alebo môže dosahovať po poškodení. Pri podnikateľovi sa za zárobok spravidla považujú príjmy z podnikania uvedené v daňovom priznaní. Súd bol viazaný právnym názorom súdov vyšších inštancií, podľa ktorého bolo potrebné skúmať, či vzhľadom na vek, profesijnú perspektívu, krátkosť podnikania, snahu získať obživu vlastným pričinením od skončenia školy, budúce zárobkové možnosti i zabezpečenie jej výživy v ďalšom živote existujú špecifické okolnosti odôvodňujúce zisťovanie pravdepodobného zárobku. Po doplnení dokazovania však súd dospel k záveru, že v danej veci neboli zistené žiadne špecifické okolnosti, ktoré by odôvodňovali upustenie od striktného východiska priemerného zárobku poškodenej pred vznikom škody a vychádzanie z pravdepodobného zárobku. Z dokazovania vyplynulo, že žalobkyňa získala živnostenské oprávnenie už dňa 22.11.2005 a podnikateľskú činnosť vykonávala od roku 2005. Daňové priznania preukazovali príjmy zo živnosti od 148.325,- Sk ročne až 196.930,- Sk ročne, pričom rok 2007 196.930,- Sk a rok 2008 173.805,- Sk. Svedeckou výpoveďou bolo preukázané, že žalobkyňa podnikala v prevádzke v J. už pred rokom 2008, pričom priestor mala prenajatý už v roku 2007 a aj predtým. Zo svedeckej výpovede zároveň vyplynulo, že priestor - prevádzka, v ktorom žalobkyňa vykonávala podnikateľskú činnosť, bol plne zariadený už v čase, keď žalobkyňa nastúpila. Tým bolo vyvrátené tvrdenie, že v roku 2008 mala počiatočné náklady na zariadenie kaderníctva. Súd preto uzavrel, že po doplnení dokazovania sa nepreukázali podstatné tvrdenia žalobkyne o začiatku podnikania až v roku 2008 a o s tým súvisiacich počiatočných výdavkoch. Ostatné okolnosti, najmä profesijná perspektíva, snaha získať obživu vlastným pričinením; budúce zárobkové možnosti, podľa názoru súdu nemožno bez ďalšieho považovať za také špecifické okolnosti, ktoré samotné by odôvodňovali, aby súd upustil od zákonom upraveného striktného východiska reálne dosiahnutého príjmu, keďže ide o hypotetické predpoklady. Keďže neboli zistené špecifické okolnosti odôvodňujúce vychádzať z predpokladaného príjmu, súd vychádzal zo zárobku žalobkyne v rozhodnom období, teda z daňového priznania za rok 2008. Žalobkyňa bol od 13.5.2010 priznaný invalidný dôchodok vo výške 200,60 eur a od 1.1.2011 vo výške 204,30 eur, čo podľa súdu predstavovalo približne trojnásobok toho, čo žalobkyňa reálne uviedla ako zisk v daňovom priznaní za rok 2008. Súd preto dospel k záveru, že žalobkyňa strata na zárobku nevznikla, a preto nemá nárok na rentu. Z uvedených dôvodov súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Navrhované dokazovanie vyžiadanim potvrdenia Sociálnej poisťovne o poklese pracovnej schopnosti žalobkyne nevykonal, pretože by nemalo vplyv na rozhodnutie vo veci. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal, keďže hoci bol v konaní úspešný, jeho zástupca uviedol, že náhradu trov konania nežiada.

8. Proti výroku I, rozsudku súdu prvej inštancie v zákonom určenej lehote podala odvolanie žalobkyňa, ktoré odôvodnila ustanovením § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP.

9. V úvode odvolania poukázala na nález Ústavného súdu SR zo dňa 13.10.2022, č.k. III.ÚS 446/2022-35, uznesenie NS SR zo dňa 6.9.2023 č.k. 9Cdo/243/2022 a uznesenie odvolacieho súdu zo dňa 24. 01. 2024, č. k. 24Co/104/2023-217. Odvolací súd v uznesení č. k. 240/104/2023-217 zo dňa 24. 01. 2024 poukázal na právne závery vyplývajúce z judikatúry Najvyššieho súdu Českej republiky, podľa ktorých nie je jedinou rozhodujúcou okolnosťou pre určenie priemerného zárobku samotné zistenie údajov z daňového priznania. Daňové priznanie predstavuje iba východiskový podklad a jednu z viacerých okolností, pričom neposkytuje spoľahlivý obraz o skutočných príjmoch a výdavkoch poškodeného ani dostatočný základ pre posúdenie vzniku škody na strate na zárobku. Odvolací súd zároveň označil za nesprávny záver, že žalobkyňa nevznikla strata na zárobku len z dôvodu, že invalidný dôchodok prevyšoval zisk deklarovaný v daňovom priznaní za rok 2008, a rovnako za nesprávne tiež označil nezohľadňovanie iných hľadísk vzhľadom na okolnosti prípadu žalobkyne. Zdôraznil, že žalobkyňa nemohla naplno rozvinúť svoju podnikateľskú činnosť nie vlastným zavinením, ale v dôsledku ujmy na zdraví, pričom disponovala odbornými predpokladmi na dosahovanie príjmov v priemernej rovine a preukázala aj snahu o ďalší profesijný rozvoj a materiálne zabezpečenie podnikania. Za daných okolností bolo potrebné zvažovať určenie pravdepodobného zárobku, najmä s prihliadnutím na vek, profesijnú perspektívu, krátkosť podnikania a budúce zárobkové možnosti žalobkyne, ako aj na účel náhrady škody spočívajúci v zabezpečení primeraných hmotných prostriedkov pre život poškodeného. Súd prvej inštancie bol povinný uvedené právne závery rešpektovať a vychádzať z toho, že daňové priznanie za rok 2008 nepredstavuje jediný rozhodujúci podklad pre určenie priemerného zárobku, ani dostatočný základ pre posúdenie vzniku škody, pričom mal skúmať existenciu špecifických

okolností prípadu a potrebu určenia pravdepodobného zárobku. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku však vyplýva, že súd prvej inštancie tieto závažné právne názory nerešpektoval. Súd prvej inštancie vytrhol z kontextu jednu povinnosť uloženú odvolacím súdom, keď mal zväžiť existenciu špecifických okolností prípadu žalobkyne a úplne rezignoval na celý kontext zdôvodnenia nesprávneho jeho predchádzajúceho rozhodnutia, v rámci ktorého odvolací súd považoval za nesprávne nezaoberať sa všetkými predostretými dôvodmi žalobkyne, pre ktoré je opodstatnené zisťovať pravdepodobný zárobok v rozhodnom období. Súd prvej inštancie zároveň vôbec neprihliadal na skutočnosť, že u žalobkyne je práve ublíženie na zdraví tou príčinou, pre ktorú sa nemôže zaradiť do pracovného procesu, čím nerešpektoval účel náhrady škody ani závažný právny názor odvolacieho súdu. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je založené výlučne na jedinej skutkovej okolnosti týkajúcej sa začiatku podnikania žalobkyne v roku 2005, pričom ostatné relevantné okolnosti prípadu boli opomenuté. Vyššie súdy pritom nepovažovali presný rok začatia podnikania za rozhodujúci, ale zdôrazňovali krátkosť obdobia, počas ktorého žalobkyňa nemala možnosť naplno rozvinúť svoju podnikateľskú činnosť, ako aj ďalšie individuálne okolnosti, vrátane veku, profesijnej perspektívy, snahy zabezpečiť si obživu vlastnou činnosťou a budúcich zárobkových možnostiach. Zohľadnené malo byť aj všeobecne známe ekonomické hľadisko, že v počiatočnej fáze podnikania sú príjmy znižované vyššími nákladmi na rozvoj činnosti a budovanie klientely, pričom skutočný zárobkový potenciál sa prejavuje až v neskoršom období. Žalobkyňa bola v dôsledku škodovej udalosti spôsobenej ujmu na zdraví znemožnená možnosť preukázať svoje reálne zárobkové pomery po stabilizácii a rozvinutí podnikania, pričom túto nevýhodnú situáciu nemožno klásť na jej ľarchu. Napriek tomu súd prvej inštancie vychádzal výlučne zo zisku uvedeného v daňovom priznaní za rok 2008 a ignoroval ďalšie relevantné dôkazy a okolnosti, čím postupoval v rozpore so zásadou spravodlivosti a účinnosti ochrany práv. Z vykonaného dokazovania pritom vyplýva, že žalobkyňa mala reálny potenciál dosahovať vyššie príjmy, keďže disponovala odbornými predpokladmi, preukázala snahu o profesijný rast a mala zabezpečené materiálne vybavenie na rozvoj podnikania, ktorého realizácii zabránila až ujma na zdraví. Aj z predložených pracovných ponúk vyplýva, že v danom odbore bolo možné dosahovať zárobok v rozpätí od 1 000 eur do 2 200 eur mesačne, čo potvrdzuje opodstatnenosť jej nároku. Za uvedeného stavu je potrebné uzavrieť, že súd prvej inštancie nerešpektoval závažný právny názor odvolacieho súdu, nevysporiadal sa so všetkými relevantnými okolnosťami prípadu a nesprávne právne posúdil vec, čím zaťažil svoje rozhodnutie vadou arbitrárnosti a porušením procesných pravidiel civilného sporového konania.

10. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne, keďže vykonané dokazovanie vyvrátilo podstatnú časť skutkových tvrdení, na ktorých žalobkyňa založila svoj nárok. Žalobkyňa tvrdila najmä to, že rok 2008 bol jej prvým rokom podnikania, že v tomto období mala zvýšené vstupné náklady, ktoré ovplyvnili výsledky jej podnikania uvedené v daňovom priznaní, a že jej predpokladaný zárobok mal byť preukázaný výsluchom svedkyne I.. Podľa žalovaného sa však tieto tvrdenia v konaní nepreukázali, resp. boli vykonaným dokazovaním vyvrátené. Žalovaný zdôrazňuje, že žalobkyňa v čase dopravnej nehody nevykonávala podnikateľskú činnosť prvý rok, ale išlo už o jej piate zdaňovacie obdobie. Daňový úrad doložil daňové priznania za roky 2005, 2006 a 2007, pričom daňové priznanie za rok 2008 sa už nachádzalo v súdnom spise. Z uvedeného podľa žalovaného vyplýva, že daňové priznanie za rok 2008 nebolo prvým daňovým priznaním žalobkyne, ako bolo v konaní prezentované. Rovnako bolo podľa žalovaného preukázané, že kaderníctvo bolo v čase nástupu žalobkyne už plne zariadené, a preto nebolo potrebné vynaložiť mimoriadne počiatočné náklady, ktoré by odôvodňovali odklon od príjmov vykázaných v rozhodnom období. Pokiaľ ide o výšku uplatneného nároku, žalovaný namieta, že žalobkyňa vychádza z priemerného hrubého zárobku vo výške 21.782 Sk mesačne, teda 261.384 Sk ročne, hoci podľa daňového priznania za rok 2008 dosahovala príjem 2.638 Sk mesačne, teda 31.660 Sk ročne. Takto uplatnená suma podľa žalovaného predstavuje približne osemnásobok reálne vykázaného príjmu a nemá logický ani právny základ. Žalovaný ďalej poukazuje na to, že výpočet žalobkyne nezohľadňuje náklady spojené s podnikaním, najmä nájom, energie, materiál, dane a odvody, ktoré by museli byť od príjmov odpočítané. Podľa žalovaného tak žalobkyňa vychádza z hrubého príjmu bez zohľadnenia výdavkov, hoci reálny príjem podnikateľa môže byť určený až po ich odpočítaní. Žalovaný zároveň poukazuje na to, že aj z daňového priznania za rok 2008 možno zistiť aspoň orientačný objem tržieb žalobkyne, ktoré predstavovali 173.805 Sk ročne. Ani táto suma však podľa žalovaného bez odpočítania nákladov nedosahovala výšku žalobkyňou požadovaného ročného zárobku 261.384 Sk. Z uvedeného dôvodu žalovaný považuje uplatnený nárok za nepodložený. Uvádza tiež, že Najvyšší súd SR pripustil, že daňové priznanie môže byť východiskom pre zisťovanie príjmov fyzickej osoby – podnikateľa, pričom možno prihliadať aj na príjmy a výdavky z daňového hľadiska neuplatniteľné. Žalobkyňa však

podľa žalovaného žiadne takéto ďalšie príjmy alebo výdavky v konaní nepreukázala a ani netvrdila. Z vykonaného dokazovania podľa žalovaného ďalej vyplynulo, že hospodárske výsledky žalobkyne za rok 2007 a rok 2008 boli porovnateľné, keďže za rok 2007 mala ročný základ dane 33.088 Sk a za rok 2008 základ dane 39.086 Sk. Podľa žalovaného to nasvedčuje tomu, že výsledok za rok 2008 nebol výnimočný ani ovplyvnený mimoriadnymi počiatočnými nákladmi, ale zodpovedal aj predchádzajúcemu roku podnikania. Vo vzťahu k výpovedi svedkyne I. žalovaný uvádza, že táto výpoveď nepreukázala tvrdenia žalobkyne o možnosti dosahovať vyšší príjem. Zo svedeckej výpovede malo vyplynúť, že žalobkyňa spolu so svedkyňou podnikala už od roku 2005 do roku 2007, následne po odchode svedkyne na materskú dovolenku žalobkyňa v danom priestore pokračovala v práci až do nehody. Zmluva o nájme zo dňa 31.12.2007 preto podľa žalovaného nebola prvou zmluvou ani začiatkom podnikania žalobkyne v danom priestore. Svedkyňa mala zároveň uviesť, že v súčasnosti zarába približne 700 eur v čistom pri 23-ročnej praxi, čo podľa žalovaného spochybňuje realnosť žalobkyňou požadovaného zárobku vo výške 723 eur mesačne už od roku 2008. Svedkyňa tiež potvrdila, že k žalobkyňi chodilo približne rovnaké množstvo zákazníkov ako k nej, pričom ona sama bola zabehnutou kaderničkou, a preto podľa žalovaného nemožno predpokladať výrazne vyššie budúce tržby žalobkyne. Rovnako uviedla, že mesačné náklady na podnikanie predstavovali približne 550 eur, čo podľa žalovaného potvrdzuje význam nákladovej zložky, ktorú žalobkyňa vo svojom výpočte nezohľadnila. Žalovaný za nepreukázané považuje aj tvrdenie brata žalobkyne, podľa ktorého mala mať žalobkyňa kúpený priestor na otvorenie nového kaderníctva. Podľa žalovaného išlo len o všeobecné tvrdenie o budúcim pláne otvoriť kaderníctvo v blízkosti Trnavy, ktoré nebolo podložené žiadnym dôkazom. Žalovaný zároveň poukazuje na to, že žalobkyňa na poslednom k pojednávaní nenavrhol ďalšie dôkazy na preukázanie výšky svojho reálneho zárobku, ale navrhla iba vypočítanú otázku percentuálneho zníženia pracovnej schopnosti, ktorá sa netýka preukázania výšky dosahovaného zárobku v roku 2008. Na základe uvedeného žalovaný uzatvára, že neexistujú také odôvodnené okolnosti, ktoré by umožňovali odkloniť sa od reálne zisteného zárobku žalobkyne pred vznikom škody. Podľa žalovaného bol príjem žalobkyne v rozhodnom období zistený, nebolo preukázané, že by sa zásadným spôsobom menil, a priznanie príjmu, ktorý žalobkyňa v predchádzajúcich rokoch podnikania nedosiahla, by nemalo oporu vo vykonanom dokazovaní. Z týchto dôvodov žalovaný navrhuje, aby bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdené.

11. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného (odvolacia replika) uviedla, že naďalej zotrúva na podanom odvolaní a odmieta tvrdenia žalovaného, že by zavádzala súdy alebo že by bol preukázaný iný skutkový stav, než z akého vychádzali vyššie súdne inštancie. Z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že pre ich právne závery nebol rozhodujúci presný rok začatia podnikania žalobkyne, ale skutočnosť, že žalobkyňa podnikala len krátko a nemala možnosť naplno rozvinúť svoju činnosť. Tieto súdy zohľadnili aj ďalšie relevantné okolnosti, najmä vek žalobkyne, jej profesijnú perspektívu, krátkosť podnikania, snahu zabezpečiť si obživu vlastnou činnosťou, ako aj jej budúce zárobkové možnosti a zabezpečenie výživy. V konaní neboli zistené nové skutočnosti, ktoré by tieto závery spochybňovali, pričom postupný rozvoj podnikania vyplýva aj z daňových priznaní. Žalobkyňa namieta formalistický výklad ustanovenia § 447 OZ zo strany žalovaného a poukazuje na ustálenú judikatúru, podľa ktorej je potrebné právne normy vykladať nielen podľa ich doslovného znenia, ale predovšetkým podľa ich zmyslu a účelu. Zdôrazňuje, že účelom ustanovenia § 445 a nasl. OZ je zabezpečiť poškodeným dostatočné hmotné prostriedky pre ďalší život, pričom súd má prihliadať na tento účel aj za cenu uprednostnenia teleologického výkladu pred striktnou gramatickým výkladom, vrátane zohľadnenia pravdepodobných budúcich zárobkov žalobkyne. Žalobkyňa zároveň poukazuje na to, že jej možnosť uniesť dôkazné bremeno bola oslabená v dôsledku škodovej udalosti, ktorá jej spôsobila ťažkú ujmu na zdraví a znemožnila jej riadne preukázať svoje zárobkové pomery. Za tejto situácie by podľa nej bolo v rozpore s princípmi spravodlivosti a ochrany práv, aby bola táto skutočnosť kladená na jej ťarchu, najmä keď k vzniku škody došlo bez jej zavinenia v čase, keď ešte nemala podnikateľskú činnosť plne rozvinutú. Z vykonaného dokazovania podľa žalobkyne vyplýva, že mala reálne predpoklady na rozvoj samostatnej zárobkovej činnosti, disponovala odbornými znalosťami a preukázala aj snahu o ďalšie vzdelávanie a zlepšovanie svojich zručností. Zohľadniť je potrebné aj skutočnosť, že plánovala rozšírenie podnikania, pričom jej opatrovník potvrdil, že mala zabezpečené vybavenie na zriadenie vlastných podnikateľských priestorov, čo by viedlo k zníženiu nákladov a ďalšiemu rozvoju činnosti; k realizácii tohto zámeru však nedošlo v dôsledku jej zdravotného stavu. Námiety žalovaného voči tejto výpovedi boli pritom uplatnené až dodatočne.

12. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobkyne (odvolacia duplika) uviedol, že považuje vyjadrenie žalobkyne za snahu bagatelizovať výsledky dokazovania a namieta, že jej tvrdenia o začiatku podnikania v roku 2008 a o vysokých počiatočných nákladoch boli vyvrátené, pričom z daňových priznaní za roky 2005 až 2008 vyplýva, že žalobkyňa podnikala už dlhodobo a daňové priznanie za rok 2008 nebolo prvé. Výpoveď svedkyne potvrdila, že žalobkyňa vykonávala činnosť kaderničky od roku 2005, mala porovnateľný počet zákazníkov aj príjmy a neboli preukázané tvrdené vyššie zárobky ani počiatočné náklady, pričom jej hospodárske výsledky boli obdobné aj v predchádzajúcich rokoch. Žalovaný zároveň namieta výklad § 447 OZ prezentovaný žalobkyňou a trvá na tom, že náhrada sa má odvíjať od skutočne dosahovaného zárobku pred vznikom škody, nie od hypotetických príjmov. Na základe vykonaného dokazovania má za to, že nosné tvrdenia žalobkyne neboli preukázané, a preto navrhuje napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť.

13. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutých výrokoch vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 CSP.

14. Odvolateľka vyčíta súdu prvej inštancie, že sa nedostatočne riadil závermi ÚS SR, ktoré vyslovil v náleze sp. zn.: III. ÚS 446/2022 zo dňa 13.10.2022 a nerešpektoval účel ust. § 445 a nasl. OZ, z ktorého vyplýva, že likvidácia náhrady škody spôsobenej ublížením na zdraví je založená na zásade zabezpečiť občanom takto poškodeným postačujúce hmotné prostriedky pre ich ďalší život. Poukázala na závery NS SR sp. zn.: 9Cdo/243/2022 s tým, že vzhľadom na špecifické okolnosti na strane žalobkyne, ako je jej vek, profesionálna perspektíva, krátkosť podnikania, snaha získať obživu vlastným pričinením, budúce zárobkové možnosti v ďalšom živote, môže ísť o prípad, kedy napriek existencii daňového priznania nie je možné zistiť skutočné príjmy poškodeného pre účely stanovenia náhrady a treba zvažovať zisťovanie predpokladaného príjmu, resp. pravdepodobného zárobku v rozhodnom období. Súd prvej inštancie podľa odvolateľky vytrhol z kontextu jednu povinnosť uloženú mu odvolacím súdom, podľa ktorej mal zvážiť existenciu špecifických okolností prípadu žalobkyne a úplne rezignoval na celý kontext zdôvodnenia nesprávnosti svojho predchádzajúceho rozhodnutia, pričom sa nezaoberal všetkými dôvodmi žalobkyne, pre ktoré je opodstatnené zisťovať pravdepodobný zárobok v rozhodnom období.

15. Odvolací súd v kontexte odvolacích námietok žalobkyne konštatuje, že závery ÚS SR, NS SR a následne aj posledného predchádzajúceho zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu v predmetnej veci si odvolateľka zjednodušene jednostranne interpretuje. V prvom rade je potrebné akcentovať závery ÚS SR, ktoré vyslovil v bode 26. uvedeného nálezu, kde sa ÚS SR priklonil k uzneseniu NS SR sp. zn.: 3Cdo/113/2016, podľa ktorého osobitná povaha škôd spôsobených na zdraví vyžaduje osobitnú – od všeobecného ust. § 442 ods. 1 OZ – odlišnú úpravu spôsobu a rozsahu náhrady škody, pričom účelom takejto náhrady za stratu na zárobku je práve zabezpečiť poškodeným osobám postačujúce hmotné prostriedky pre ich život. K samotnej otázke, akým spôsobom skúmať kritériá a predpoklady pre stanovenie náhrady za stratu na zárobku sa už vyjadril odvolací súd v zrušujúcom uznesení č. k. 24Co/104/2023-217 rešpektujúc právne závery NS SR vyslovené v uznesení č. k. 9Cdo/243/2022-208, pričom zdôraznil v bode 15. a 16. odôvodnenia nasledovné: nároky upravené v § 445 a nasledujúcich by mali sledovať plné odškodnenie škody na zdraví (nález ústavného súdu ČR IV. ÚS 444/11), teda, aby poskytnutím relatívnej náhrady došlo k reštitúcii, k stavu pred škodnou udalosťou. Predpokladom náhrady straty na zárobku je, že skutočne došlo k strate na zárobku a nielen k zníženiu pracovnej spôsobilosti. ... Za náhradu straty na zárobku treba považovať rozdiel medzi príjmami, ktoré poškodený dosahoval pred poškodením a príjmami, ktoré má alebo môže dosahovať po poškodení zdravia. ...

Náhradou za stratu na zárobku sa neodškodňuje samotná strata či zníženie pracovnej spôsobilosti, ale majetková ujma prejavujúca sa tým, že trvalou stratou (znížením) pracovnej spôsobilosti následkom ujmy na zdraví prichádza poškodený celkom či sčasti o zárobok, ktorý by nebyť poškodenia na zdraví dosiahol. ... Doktrína a judikatúra zastávajú názor, že strata na zárobku je širší pojem ako len strata na mzde, prípadne inom príjme z pracovného pomeru. Súdna prax priznáva stratu na zárobku aj po takú dobu, keď sa zárobok iba predpokladá zo zárobkovej činnosti, ktorú by poškodený vykonával neskôr, nebyť poškodenia zdravia. (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo/32/02 zo dňa 10.9.2002 – publikovaný v Zbierke rozhodnutí a stanovísk R 29/2004). Výška ušlého zárobku podnikateľa je daná rozdielom medzi celkovým príjmom z podnikania a nákladmi potrebnými na dosiahnutie tohto príjmu. Vychádza sa teda zo sumy, ktorú by za obvyklých okolností poškodený získal zo svojej činnosti s prihliadnutím na náklady, ktoré by na dosiahnutie týchto výnosov musel vynaložiť. Daňové priznanie nie je samo o sebe dôkazom o skutočných príjmoch a výdavkoch v súvislosti s výkonom zárobkovej činnosti podnikateľa a je len je jednou z okolností, z ktorých možno vychádzať pri určení priemerného zárobku poškodeného pred vznikom škody (uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 1920/99 z 22.11.2001, sp. zn. 25 Cdo 912/2009 z 19.4.2011).

16. Je zrejmé, že samotné zistenie údajov z daňového priznania nie je jedinou rozhodujúcou okolnosťou pre určenie priemerného zárobku. Treba však vziať na zreteľ, že suma, ktorá by v prípade žalobkyne predstavovala priemerný zárobok, ktorý by odzrkadľoval jej pravdepodobný zárobok, ktorý by za obvyklých okolností, pri zohľadnení jej veku, profesijnej perspektívy, krátkosti podnikania, snahe získať obživu vlastným pričinením a budúcich potencionálnych zárobkových možností v ďalšom živote žalobkyňa mohla získať, je potrebné určiť na podklade dokazovaním zistených skutočností. Prípád žalobkyne nemožno stotožňovať s inými poškodenými či akoukoľvek inou zárobkovo činnou osobou, pretože individuálne okolnosti na jej strane predstavujú špecifické predpoklady pre výpočet takéhoto zárobku. Je vylúčené, aby súd v prípade stanovenia pravdepodobného priemerného zárobku blanketovo vychádzal zjednodušene z priemernej mzdy dosahovanej v hospodárstve SR v rozhodnom období, alebo z pracovných ponúk v roku 2025 na pozíciu kaderníka, ktoré predložila žalobkyňa. Pokiaľ ide o uvedené pracovné ponuky (č. l. 271- 277), z ktorých by mal vyplývať ponúkaný zárobok pre kaderníka od 1.000,- eur do 2.200,- eur, tieto nemožno ako podklad pre výpočet priemerného zárobku žalobkyne použiť. Jednak ide výlučne o ponuky z roku 2025, ale aj miesto výkonu práce je rôzne (Ružomberok, Bratislava, Sereď, Košice), navyše nie je zrejmé, či živnostníci skutočne uvedené ponúkané príjmy aj dosahujú. Preto z uvedených ponúk nemožno vyvodiť žiaden ukazovateľ, aký pravdepodobný priemerný zárobok by mohla dosahovať žalobkyňa za obvyklých okolností, v mieste jej pôsobenia, nebyť poškodenia zdravia, a to najmä za obdobie, za ktoré si žalobkyňa uplatňuje úrazovú rentu.

17. Odvolací súd upriamuje pozornosť na výsluchy svedkov, ktoré súd prvej inštancie vo veci vykonal a ktoré boli žalobkyňou navrhnuté. Z výsluchu brata žalobkyne, ktorý je aj jej opatrovníkom, vyplynuli skutočnosti týkajúce sa snahy žalobkyne napredovať v svojom profesionálnom živote. Uviedol, že klientela žalobkyne sa rozširovala, pracovala na sebe. Za osobitne významnú odvolací súd pokladá výpoveď svedkyne p. I., ktorá bola takisto ako žalobkyňa živnostníčka, so žalobkyňou boli kolegyne. Svedkyňa uviedla, že pracovala už aj predtým, ako začala robiť so žalobkyňou, teda je zrejmé, že svedkyňa prácu kaderničky vykonávala dlhšie ako žalobkyňa (svedkyňa uviedla, že kaderničke služby poskytuje približne od r. 2002, kdežto žalobkyňa len v roku 2005 ukončila štúdium). Potvrdila, že k žalobkyňi chodilo približne toľko ľudí, koľko k nej. Na svoj zisk v roku 2008 si však nespomenula, avšak kaderničke služby poskytuje dodnes. Z pohľadu odvolacieho súdu príjmy, výdavky a zisk svedkyne (ktorá pracuje nielen v oblasti poskytovania kadernických služieb, ktorá je rovnaká ako u žalobkyne, ale navyše aj pôsobí v rovnakej lokalite, pričom túto prácu už v čase nehody žalobkyne vykonávala dlhšie ako žalobkyňa – čo by mohlo ponúknuť predstavu o budúcich potencionálnych zárobkových možnostiach žalobkyne v jej ďalšom živote), by od rozhodného obdobia až po súčasnosť pravdepodobne predstavovali pomerne ucelený a komplexný podklad k zisteniu, aké príjmy by žalobkyňa mohla dosahovať a pravdepodobne aj dosahovala, ak by k jej poškodeniu zdravia nedošlo. Z nepochopiteľných dôvodov však právny zástupca žalobkyne žiadne dokazovanie za účelom zisťovania príjmov svedkyne, prípadne iných živnostníkov pôsobiacich vo sfére podnikania žalobkyne a mieste pôsobenia, nenavrhol. Nie je teda zrejmé, z akých údajov a podkladov mal teda súd prvej inštancie pri stanovení pravdepodobného priemerného zárobku žalobkyne vychádzať.

18. Odvolací súd dáva do pozornosti, že dôkazné bremeno týkajúce sa skutočností leží na tej strane konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé dôsledky, ide teda o tú

stranu konania, ktorá existenciu takýchto skutočností tvrdí. Ak strana neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, vychádza súd pri zisťovaní skutkového stavu z dôkazov, ktoré boli v konaní vykonané. Základnú procesnú povinnosť sporových strán predstavuje povinnosť tvrdiť všetky podstatné a rozhodujúce skutkové okolnosti, z ktorých vyvodzujú svoju procesnú taktiku. Na povinnosť tvrdenia nadväzuje povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti. Žalobkyňa síce preukázala, že aktívne pracovala na svojom profesionálnom rozvoji (o čom svedčí skutočnosť, že mala obdobne veľa zákazníkov ako jej kolegyňa, ktorá navyše kadernícke služby poskytovala dlhšie), teda preukázala perspektívu rastu svojich príjmov do budúcnosti. Za špecifické okolnosti na jej strane bolo potrebné považovať aj jej mladý vek a krátkosť obdobia podnikania. Na uvedené poukázal aj súd prvej inštancie (bod 28.5 odôvodnenia rozsudku). Žalobkyňu však zaťažovalo aj dôkazné bremeno preukázať aké príjmy, výdavky a zisk dosahovali iné osoby, ktoré pôsobili v obdobnej profesionálnej sfére ako žalobkyňa, aký nárast (či pokles) príjmov (aj výdavkov) sa prejavoval počas ďalších rokov poskytovania služieb – a to počas celého obdobia, za ktoré si uplatňuje úrazovú rentu - čo sa však nestalo. Pokiaľ nie sú tieto skutočnosti preukázané, nemožno hovoriť o tom, že by žalobkyňa uniesla tak bremeno tvrdenia, ako aj bremeno dôkazu.

19. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd konštatuje, že žalobkyňa nepreukázala skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť priemerný zárobok, ktorý by odzrkadľoval jej pravdepodobný zárobok, ktorý by za obvyklých okolností, pri zohľadnení jej veku, profesijnej perspektívy, krátkosti podnikania, snahe získať obživu vlastným pričinením a budúcich potencionálnych zárobkových možností v ďalšom živote žalobkyňa mohla získať, preto s poukazom na § 387 CSP napadnutý rozsudok včítane závislého a vzhľadom na spôsob rozhodnutia aj vecne správneho výroku o náhrade trov prvoinštančného konania, potvrdil.

20. V zmysle § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

21. V zmysle § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

22. Podľa čl. 17 CSP, súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

23. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 255 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalovanému, ktorému by patrila náhrada trov odvolacieho konania, avšak ich náhradu výslovne nežiadal, odvolací súd v súlade s čl. 17 CSP náhradu trov odvolacieho konania ani nepriznal.

24. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP). Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. (§ 160 ods. 2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP). Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).